

EVALUATIE VAN HET DECREET TOERISME VOOR ALLEN LUIK JEUGDVERBLIJVEN

JAN VAN PRAET
Jan.vanpraet@toerismevlaanderen.be

BELEIDSNOTA MINISTER ZUHAL DEMIR

6.3.2.2. Jeugdtoerisme

Jongeren zijn de toeristen van de toekomst; kunnen deelnemen aan het toeristisch gebeuren kan van grote invloed zijn op hun wereldbeeld omtrent gastvrijheid. Ik wil daarom werk maken, binnen de door mij gedefinieerde thema's van specifiek aanbod gericht op jongeren en ik breng de drempels die zij ervaren in kaart.

Samen met de collega-ministers bevoegd voor Jeugd en Cultuur bekijk ik **welke wetgevende initiatieven dienen genomen inzake normering en ondersteuning van jeugdverblijven.**

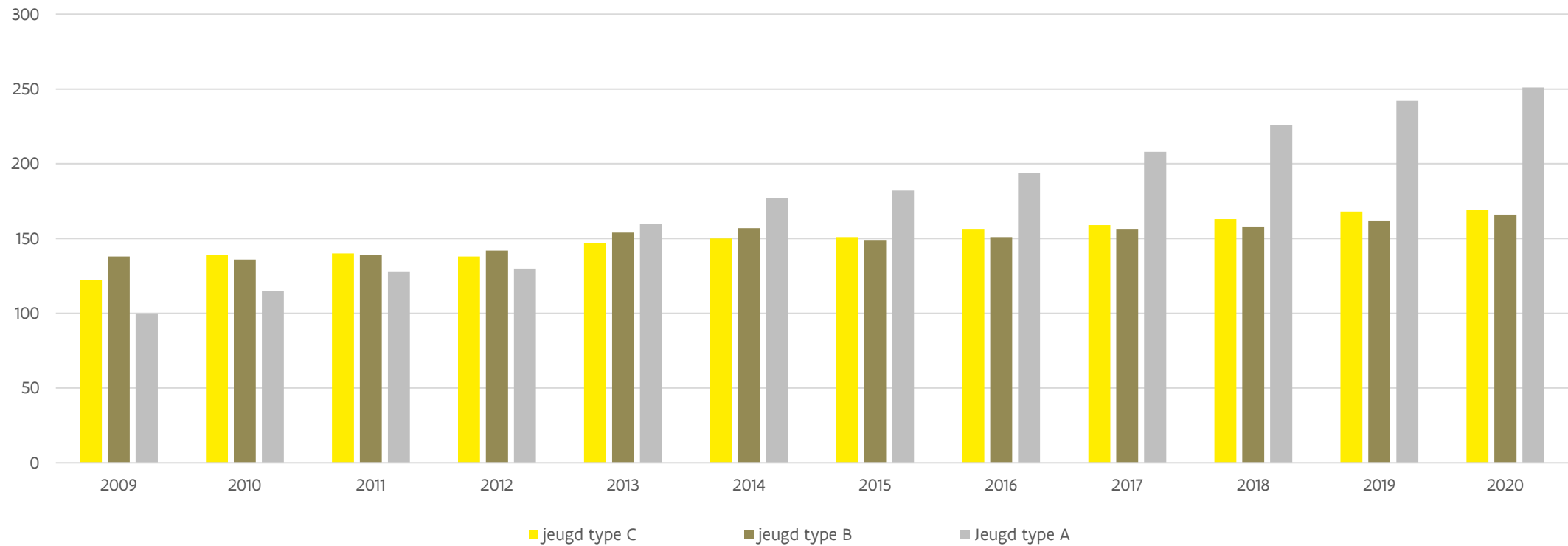
De Vlaamse regering heeft via Toerisme Vlaanderen de afgelopen beleidsperiode fors geïnvesteerd in jeugdherbergen en andere jeugdaccommodatie. Inzake verdere toeristische investeringen in jeugdverblijven wens ik in ieder geval eerst een behoeftenanalyse te maken om desgevallend gerichte maatregelen inzake renovatie of nieuwbouw te kunnen nemen”

HUIDIGE WERKING JEUGDVERBLIJVEN

- De werking Toerisme voor Allen vindt zijn oorsprong in:
 - het Decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van « Toerisme voor Allen »
 - Diverse Besluiten van de Vlaamse regering ter ondersteuning van sector
 - erkenning en subsidiëring voor sociaal-toeristische verblijven,
 - erkenning en subsidiëring voor sociaal-toeristische organisaties,
 - erkenning en subsidiëring voor managementondersteuningspunten.
- In 2013 werd een 'participatief transitietraject sociaal toerisme' opgestart
 - Nieuw decreet Iedereen verdient Vakantie aangepast aan actuele noden en omvat transitie voor sociaal-toeristische organisaties en managementondersteuningspunten
 - Nood aan evaluatie van luik jeugdverblijven

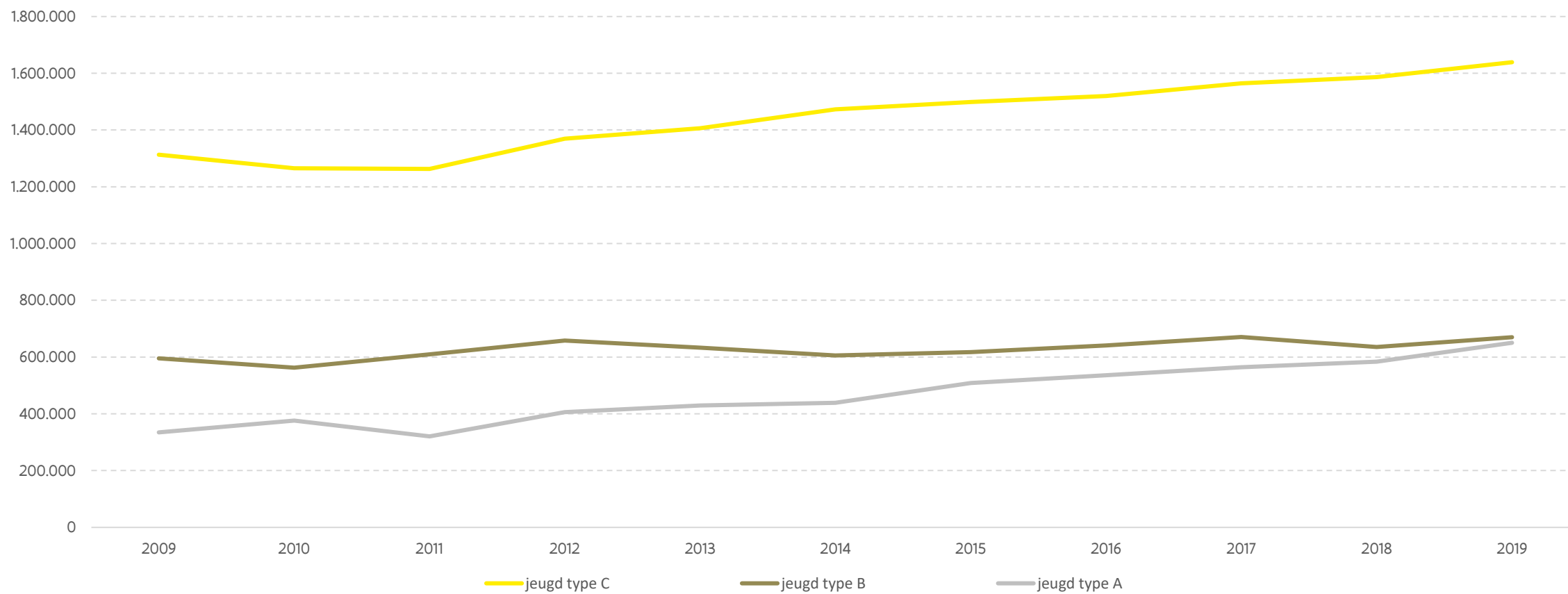
HUIDIGE WERKING JEUGDVERBLIJVEN

Erkenningen toerisme voor allen 2009-2020

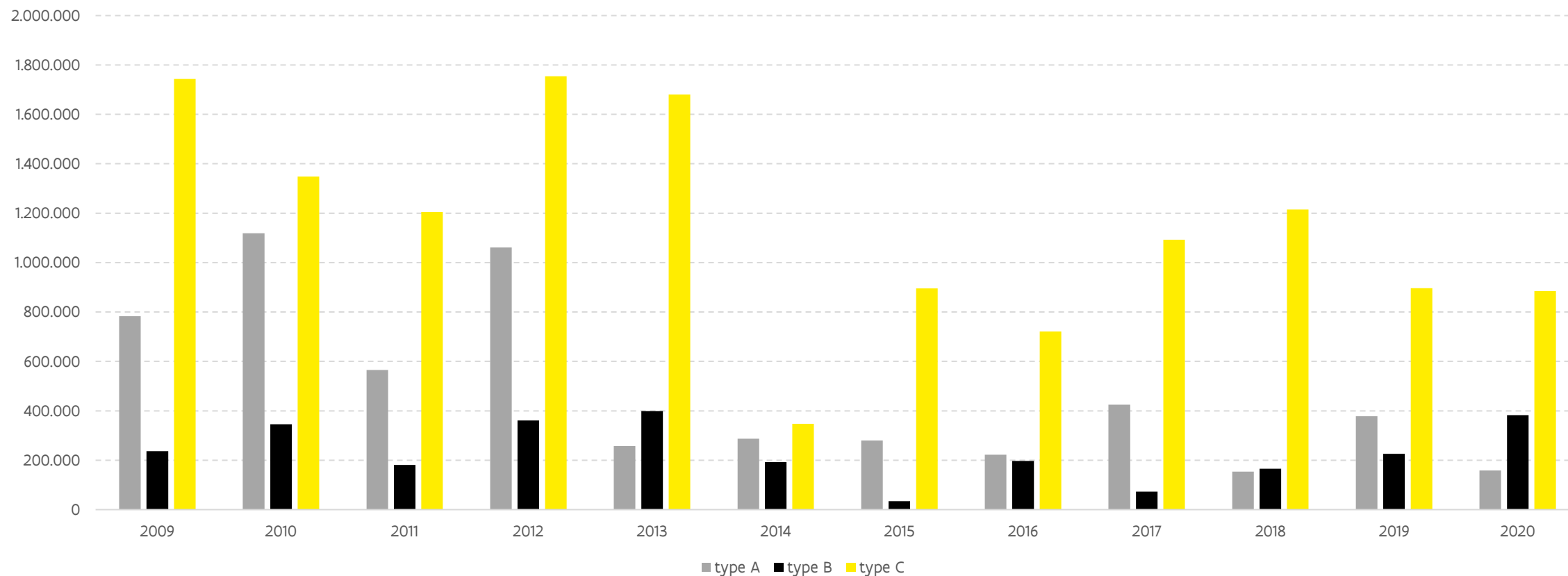
HUIDIGE WERKING JEUGDVERBLIJVEN

Overnachtingen jeugdverblijven 2009 - 2019

HUIDIGE WERKING JEUGDVERBLIJVEN

Infrastructuursubsidies jeugdverblijven

PROCES EVALUATIE JEUGDVERBLIJVEN

1. Klankbordgroep met sector
2. Studie strategienota jeugdtoerisme
3. Co-creatiesessies

1. KLANKBORDGROEP MET SECTOR

De definitie van jeugdverblijf dient volgende elementen te omvatten:

- Een jeugdverblijf is een overnachtingsaccommodatie voor jeugd van maximum 30 jaar.
- Het aanbod is jeugdvriendelijk, kan tegen een stootje en is in de mate van het mogelijke ecologisch. Afhankelijk van doelgroep is het ook toegankelijk.
- Een jeugdverblijf hanteert een aangepaste prijszetting.
- Minstens 80% van de mensen die overnachten in het jeugdverblijf zijn maximum 30 jaar.
- De uitbater speelt in op de noden van de doelgroep en geeft prikkels die het verblijf optimaliseren

1. KLANKBORDGROEP MET SECTOR

De typering van de jeugdverblijven:

- Een nieuwe typering met als benaming Basic, Standaard en Comfort vervangt de huidige types A, B en C.
- De normen voor erkenning worden vereenvoudigd:
 - Basic: geen bedden, zelfkook, minstens 1 (douche)kraan
 - Standaard: bedden, zelfkook of maaltijden beschikbaar, minstens 1 douche per 15 personen
 - Comfort: bedden en maaltijden beschikbaar, minstens 1 douche per 8 personen, geen groepsdouches, dagzalen in verhouding tot de capaciteit van het verblijf.

1. KLANKBORDGROEP MET SECTOR

SUBSIDIES

- Werken met een lange termijnvisie voor de subsidies. Niet langer een jaarlijkse oproep maar werken met een beleidsperiode zodat er meer continuïteit en zekerheid is voor de aanvrager;
- Betere afstemming tussen de verschillende subsidieverlenende instanties (TVL, CJM, FoCI, lokaal, provinciaal) op vlak van criteria, evaluatiemethode, verdeling van budget, lange termijnvisie,... ;
- Betere begeleiding voorzien, bijvoorbeeld bij het opmaken van een lange termijn stappenplan op het vlak van werken die subsidieerbaar zijn;
- Personeelssubsidies voor jeugdverblijven voorzien (CJM);
- Instandhoudingstermijn verlagen van 15 naar 10 jaar;
- De klankbordgroep vraagt om het subsidiebudget voor infrastructuur terug op te trekken naar 4 miljoen euro per jaar. Met het beperkte budget van 1,5 miljoen euro wordt enkel nog geïnvesteerd in moderniseringswerken, kindvriendelijkheid en brandveiligheid van bestaande gebouwen. Nieuwbouw of grote renovaties vallen uit de boot waardoor met de subsidie vooral oudere verblijven opgelapt worden.

1. KLANKBORDGROEP MET SECTOR

ANDERE ONDERSTEUNINGSVORMEN

- Er is nood aan meer communicatie en promotie, ook in het buitenland. Belangrijk daarbij is de juiste omschrijving te gebruiken. Jeugdverblijven is een weinig bekend woord, er wordt eerder op groepsaccommodatie gezocht;
- Begeleiding voorzien voor uitbating en animatie onder de vorm van brochures, informatie en tips, lerend netwerk;
- Belang van mobiliteit voor de groepen kan niet onderschat worden. Het vervoer is duur en de bereikbaarheid is vaak de zwakke schakel. Toerisme moet wegen op mobiliteit.
- Ondersteuning bieden op het vlak van wetgeving inzake erkenning en subsidiëring waarbij alles gecentraliseerd wordt. Hieraan herhaalde communicatie koppelen die concreet en helder is.

2. STUDIE STRATEGIENOTA JEUGDTOERISME

Deze studie geeft de belangrijkste resultaten weer van diverse onderzoeken waarin jeugdtoerisme onderwerp is en ook andere bronnen werden geraadpleegd om meer duiding en actuele cijfers te kunnen toevoegen.

Deze studie geeft een duidelijk beeld zowel op de noden van de jeugdlogiesector als op de noden, wensen en behoeften van gebruikers. Op basis hiervan werd een aantal conclusies en aanbevelingen geformuleerd.

2. STUDIE STRATEGIENOTA JEUGDTOERISME

JEUGDTOERISME ALS FOCUS IN BELEID

- Voor jeugdtoerisme is samenwerking binnen de beleidsdomeinen noodzakelijk, minstens om de complexiteit van regelgeving te vereenvoudigen en om middelen doeltreffend in te zetten vanuit een duidelijke visie op de toekomst van het jeugdtoerisme. Meer specifiek wordt gevraagd om de impact van regelgeving op volgende zaken actief te monitoren:
 - De primaire doelstelling namelijk het aanbieden van een jeugdverblijfcentrum aan de doelgroep jeugd in een social profit context.
 - Een breed en divers aanbod, in het bijzonder aandacht hebben voor hostels, kleine verblijfplaatsen met eerdere wisselende uitbaters (nieuw leidersteam), tijdelijke kampplaatsen en bivakzones.
- Maximale synergie en afstemming tussen decretale bepalingen en inzet van middelen vanuit jeugd en toerisme zal leiden tot de beste resultaten op het terrein.

2. STUDIE STRATEGIENOTA JEUGDTOERISME

MEER AANDACHT VOOR DE BEDRIJFSECONOMISCHE POSITIE

- Een meer bedrijfseconomische benadering. De bedrijfseconomische positie van uitbatingen kan nader worden onderzocht in functie van kennisdeling en versterkende maatregelen:
 - Welke businessmodel wordt er gehanteerd door erkende gesubsidieerden en niet gesubsidieerde centra?
 - Wat kunnen we leren van soortgelijke (commerciële) spelers in binnen- en buitenland?
 - Op welke manier kunnen tekorten in investeringskredieten het best worden weggewerkt?
 - Prijs speelt een belangrijke rol, maar hoe zit de prijsverhouding gesubsidieerd – niet gesubsidieerd?
 - Wat kunnen we leren uit andere sectoren m.b.t. fondsenwerving waar extra middelen worden gegeneerd?
- De bedrijfseconomische positie kan vervolgens via gerichte maatregelen versterkt worden via het verder doorzetten van een continue kwaliteitsbewaking van bestaande logies i.s.m. decretale partners, o.a. via monitoring, erkenning, labels en koppeling van nieuwe richtlijnen aan stimulerende fondsen.

2. STUDIE STRATEGIENOTA JEUGDTOERISME

WEGWERKEN VAN SECTORSPECIFIEKE NODEN

- Betaalbaarheid blijft de belangrijkste uitdaging.
- Gebruikersgroepen verwachten dat de uitbaters echt kunnen meedenken en meedoen. De meeste uitbaters kunnen bogen op jarenlange ervaring. Een **lerend netwerk of structurele kennisdeling** kan dit valoriseren, maar ook een meerwaarde bieden op andere terreinen.
- Het organiseren van **toezicht, controle en handhaving van de basiskwaliteit** van accommodaties is zeer belangrijk, maar mag niet omslaan naar een controlerende of straffende overheid
- inspelen op **nieuwe verwachtingen en zorgnoden**. Een stimuleringsfonds kan worden ingesteld om het aanbod op maat van (bijzondere) gebruikersgroepen van jeugdverblijfcentra en hostels te differentiëren. Randvoorwaarden voor toekenning van fondsen mogen ruimer gaan dan inspanningen om de infrastructuur te verbeteren

2. STUDIE STRATEGIENOTA JEUGDTOERISME

WEGWERKEN VAN SECTORSPECIFIEKE NODEN

- jeugdlogies die inspelen op **evoluerende verwachtingen** en die **meer toekomstbestendig** inzetten:
 - **tendens naar kleinere en fijnere** (bv. prikkelvrije en veilige) accommodaties
 - de ontwikkeling naar een **klimaatneutraal logiesaanbod**
- Vlotter **meeliften op de digitalisering**
- De uitbouw van een **performant netwerk van externe dienstverleners**

3. CO-CREATIESESSIES

Het co-creatietraject leverde zowel een bevestiging als een verrijking op van bestaande inzichten m.b.t. het jeugdtoerisme. De resultaten van de verschillende sessies kunnen daarom worden beschouwd als een kwalitatieve bevestiging van in eerder onderzoek vastgestelde uitdagingen. De toets van een aantal richtingen voor de toekomst zorgt voor een extra verrijking en verdieping.

- Aanbeveling 1: Zet in op eenvoudig en doeltreffend beleid.
- Aanbeveling 2: Durf verduurzamen en vernieuwen.
- Aanbeveling 3: Beter bekend dankzij een sterkere positionering en vermarkting.
- Aanbeveling 4: Groen licht voor het expertisecentrum jeugdtoerisme.

AANBEVELING 1: ZET IN OP EENVOUDIG EN DOELTREFFEND BELEID

- **samenwerking en afstemming van beleid** over sectoren heen is mee bepalend voor de toekomst van het jeugdtoerisme
- Naast een economische impact heeft de jeugdverblijfsector ook een sterke **sociale impact**.
- de **complexiteit van regelgeving** vereenvoudigen en om beschikbare middelen meer doeltreffend in te zetten. Een **aanpassing van het logiesdecreet** en hierop aanvullend een specifiek **decreet jeugdtoerisme** zijn nodig voor:
 - De kwaliteitscriteria voor jeugdlogies en erkenning van jeugdlogies.
 - Monitoring en handhaving van de basiskwaliteit van jeugdlogies, met inzonderheid van veiligheid en hygiëne, via inspectie en evaluatie.
 - Investeringsprogramma ter verduurzaming en vernieuwing van jeugdlogies
 - Kennisprogramma ter versterking van het ondernemerschap binnen de jeugdtoerisme sector

AANBEVELING 2: DURF VERDUURZAMEN EN VERNIEUWEN

- Expertise, begeleiding en financiële ondersteuning nodig (betaalbaarheid)
- Duurzaamheid zowel van infrastructuur als de organisatie via:
 - laagdrempelig fonds.
 - omslag naar klimaatvriendelijke jeugdlogies.
 - opschaling naar individuele sanitaire voorzieningen,
 - flexibele en multifunctionele infrastructuur
 - Uitbouw van buurtwerking
 - Samenwerking met lokale publieke en private actoren
 - Ontsluiten van informatie over mogelijkheden in omgeving
 - Uitbreidingskansen (bv. tentengronden)

AANBEVELING 3: BETER BEKEND DANKZIJ STERKERE POSITIONERING EN VERMARKTING

- Optimalisatie van de online vindbaarheid
- Modernisering van het boekingsproces
- Primaire markt is België en inzetten op:
 - **brede waaier aan aanbod (types en ligging)**
 - Het avontuurlijke en 'back to basic' gegeven kan beter uitgespeeld worden als **unieke vakantie ervaring**.
 - Dat jeugdlogies met de **combinatie kamperen** een onderscheidende troef in handen hebben, mag ook meer naar voren komen in de vermarkting.
 - Er kan nagegaan worden in welke mate jeugdlogies aantrekkelijk zijn voor **andere doelgroepen** dan de doelgroep jeugd.
- Internationale positionering en vermarkting
 - Naamsbekendheid
 - Internationale labels

AANBEVELING 4: GROEN LICHT VOOR EXPERTISECENTRUM JEUGDTOERISME

Expertisecentrum jeugdtoerisme

- Kennisopbouw en kennisdeling
- Neutrale en professionele entiteit
- Opgericht in de schoot van Toerisme Vlaanderen
- Voornamelijk virtueel centrum

Vlaanderen
is toerisme

JAN VAN PRAET

jan.vanpraet@toerismevlaanderen.be

